

Tra cứu tư liệu trên computer...

Sáng 5-10, một ngày bình thường ở TV DH Khoa học tự nhiên, phòng đọc đã không còn chỗ trống với khoảng 50 SV ngồi châm chích ghi chép... Trong khi đó, ở kho mở (SV tự chọn sách) có ba máy vi tính dùng để bạn đọc tra cứu tư liệu và xem các trang web cũng đã có đủ SV ngồi trước màn hình... Thay vì lục thư mục để tìm, nay chỉ cần "click" con chuột bạn sẽ có ngay cuốn sách bạn cần và rồi sẽ tìm thấy những cuốn sách khác cùng môn loại với cuốn sách bạn đang có. "Thật không gì "đã" bằng, tôi thường vào đây để tra cứu tư liệu và xem những thông tin nội bộ được cập nhật gần như thường xuyên" - Thành, SV năm 3 vật lý ngồi cạnh tôi, bảo vậy. Còn Hương, SV năm 2 ngành toán - tin học làm bán thời gian ở kho mở của TV, vui vẻ cho biết mỗi ngày có khoảng 100 lượt SV vào đây truy cập các loại thông tin cho đến chín giờ tối.

Ở TV dành cho cao học và nghiên cứu sinh (cho phép cả học viên trường khác đến sử dụng) có thêm 10 máy vi tính nữa đều đã được nối mạng với nhau. Anh Nguyễn Tuyến, phụ trách kỹ thuật, nghiệp vụ của TV, cho biết hiện TV đã cập nhật hơn 6.000 đầu sách, tạp chí, luận văn tốt nghiệp...

"Thư viện bây giờ không phải là nơi SV đến chỉ để... chiếm chỗ học bài hay "nhỏ to tâm sự", mà là nơi để đọc tài liệu, thu nhận thông tin và nghiên cứu thực sự. Vì thế, bên cạnh việc đầu tư hiện đại hóa thư viện theo hướng hội nhập với hệ thống thông tin trong khu vực và trên thế giới, chúng tôi đã mở các lớp hướng dẫn sử dụng thư viện cho SV; khai thác thông tin trên Internet đưa vào mang nội bộ nhằm phục vụ độc giả; đồng thời sẽ hướng dẫn để SV có thể truy cập thông tin trực tiếp từ Internet". (Ông NGUYỄN MINH HIỆP, giám đốc thư viện ĐH Khoa học tự nhiên)

lại đây số lượng sách, tài liệu về khoa học kỹ thuật vẫn dừng lại ở con số kinh tế 20.000 cuốn. Trong khi đó, ông Bình cho biết nhiều thầy cô đi nước ngoài về mang được khá nhiều sách quý hiếm nhưng lại thường cất tại

Nối mạng cách thư viện đại học?

Tại hội thảo về quản lý thư viện (TV) trong tương lai do Hội đồng Anh tổ chức tại Viện ĐH East Anglia, Norwich mới đây, tiến sĩ David Baker - giám đốc TV của Viện ĐH East Anglia - nói: "Trong xã hội thông tin, các TV sẽ phải trở thành trung tâm chuyển giao tri thức với các biện pháp và phương tiện của công nghệ thông tin". Ở các trường ĐH nước ta, tín hiệu về việc hiện đại hóa TV nhằm đáp ứng nhu cầu thông tin của sinh viên một cách nhanh chóng và hiệu quả nhất đã bắt đầu xuất hiện...

có thể vào phòng multimedia để sử dụng CD-ROM cũng như trao đổi bằng email với thế giới bên ngoài. Còn Internet? Anh Tuyến nói từ tháng 4-1998 mang Intranet của trường đã hòa nhập vào mạng Internet qua cổng Phân viện Công nghệ thông tin, và độc giả TV cao học đã có dịp làm quen với mạng toàn cầu Internet.

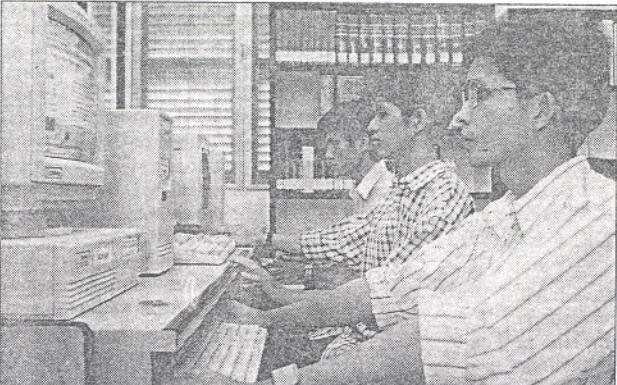
Còn ở Trường ĐH Kỹ thuật, TV trường này có một vị trí bế tắc nhất trong các trường. Nhưng ở đây độc giả vẫn chưa được sử dụng những phương tiện thông

tin hiện đại. Giám đốc Nguyễn Văn Bình thừa nhận TV mới chỉ là nơi SV đến tự học nhiều hơn là nghiên cứu, truy tìm tư liệu. Trong hai năm trở

khoa hoặc "thủ" cho riêng mình. Ở các nước, TV là nơi SV và cả giảng viên đến nghiên cứu tài liệu, chuẩn bị giáo án, giáo trình..., nhưng ở đây vẫn là niềm mơ ước. Với tám máy vi tính, kể cả máy dùng cho công tác nghiệp vụ, SV có thể tra cứu sách trên máy song gần như không thấy bóng dáng SV. Loan, SV năm 4, nói không thấy TV phổ biến việc sử dụng máy vi tính để tìm sách. Hơn nữa nếu trên máy chưa có các dịch vụ xem thông tin trên các trang web hoặc gửi email... thì cũng không hấp dẫn lắm.

Ông Bình nói: "Đối với một trường đào tạo theo học chế tín chỉ thì việc tự nghiên cứu trong TV là

vô cùng quan trọng của cả thầy và trò. Chúng tôi cũng ray rứt lắm nhưng lực bất tòng tâm..." Tương tự, ở TV Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân văn chỉ có ba máy vi tính, ĐH Luật: 4, ĐH Nông lâm: 4, ĐH Kiến trúc: 1 máy... và chủ yếu dùng cho công tác nghiệp vụ như xử lý văn bản, in phiếu mục lục... Thế nên độc giả vẫn tìm sách theo kiểu tra bắng tay trên thư mục, sau đó nhân viên TV lại mò

SV Lê Hùng (bên phải), lớp tin học 96/01, đang tra cứu thư mục trên máy tính tại thư viện Trường ĐH Khoa học tự nhiên - Anh: T.T.D.

mầm đì tìm... Một nhân viên TV bây tỏ: "Phục vụ theo kiểu truyền thống như thế vừa mất thời gian, vừa không kích thích độc giả tìm sách. Cho nên sách cũ được xếp xó theo thời gian... Chúng tôi cũng sút ruột lâm với việc tin học hóa hệ thống TV. Nhưng phải nói rằng công tác TV chưa được đặt trọng tâm trong một số trường ĐH". Tại các TV trường ĐH hiện mới chỉ đáp ứng chưa tới 1/3 nhu cầu mượn sách, đọc tư liệu của SV. Do thiếu sách đã dành, nhưng cả phòng đọc, kho mở cũng chủ yếu là sử dụng từ những lớp học nhỏ không thích hợp với môi trường TV. Ngay tại ĐH Khoa học tự nhiên, giám đốc TV Nguyễn Minh

Hiệp cho biết TV chỉ đủ chỗ cho khoảng 100 SV đến đọc.

Nối mạng TV?

Từ tháng 10-1998, ĐH Quốc gia TP.HCM đã hoàn tất việc xây dựng mạng nội bộ liên kết giữa các trường thành viên, đồng thời kết nối với Internet theo một công đăng ký riêng. Như vậy hệ thống TV các trường đã có cơ hội để trao đổi thông tin, bổ sung sách, tài liệu với nhau. Ông Hiệp là người đã từng được du học master về TV tại Mỹ, từng được đi tu nghiệp, tham quan tại nhiều ĐH ở Anh, Malaxia..., đặc biệt hồi trước sự kiện này, ông nói: "Xu hướng của TV các trường ĐH ngày nay là xu hướng mở, cùng hội nhập vào xã hội. Vậy nên không chỉ nối mạng giữa các TV của ĐH Quốc gia TP.HCM mà tôi đây sẽ còn nối với tất cả các ĐH trong nước, các TV ở các lĩnh vực khác nhau. Hội nghị bàn về TV ở Malaxia mới đây mà tôi được dự, người ta đã quyết định một thông báo chung đến thế kỷ 21 sẽ hình thành mạng TV trong khu vực các nước Đông Nam Á".

Theo dự án thông tin tư liệu của ĐH Quốc gia thì qua đường Internet, các trường thành viên có khả năng truy cập thông tin Internet và sử dụng phương tiện thư tín điện tử trong việc trao đổi khoa học và đào tạo trong nước với các trường ĐH khác trên thế giới. ĐH Quốc gia trang trải chi phí ban đầu cho các thiết bị lắp đặt thuê bao đường truyền, các trường đóng góp cho chi phí hàng tháng theo chính sách ưu tiên (giảm 30%). Ông Hiệp cho hay các trường ĐH Luật, Sư phạm, Kiến trúc, ĐH dân lập Văn Lang, Kỹ thuật công nghệ, cả ĐH Đà Lạt cũng đã lên kế hoạch nhờ xây dựng TV theo mô hình TV của ĐH KHTN. Trong khi đó ĐH KHTN, ĐH Kỹ thuật cũng dự kiến đầu tư kinh phí để xây thêm một tầng lầu cho TV để nơi đây thực sự trở thành "ngôi nhà chung" cho mọi SV và giảng viên...

VÕ HỒNG QUỲNH